

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Algemene Zaken, Innovatie,
Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 19 september 2024
Uw kenmerk: LV-24/0010
Datum: 8 oktober 2024
Kenmerk: RvA 55-24

Onderwerp: Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening
minimumlonen ter invoering van het minimumuurloon (invoering
minimumuurloon)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen ter invoering van het minimumuurloon (invoering minimumuurloon), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Sinds 1972 kent Aruba een minimumloon dat op maandbasis is vastgesteld en niet per uur. Met het oog op een moderne en rechtvaardigere toepassing van de wettelijke minimumloonregeling, acht de regering het wenselijk om het minimumloon op uurbasis te berekenen. Hiermee wordt een eerlijker en beter handhaafbaar minimumloon beoogd, om werknemers beter te beschermen en een sociaal aanvaardbaar bestaan te waarborgen.¹ Het onderhavige ontwerp strekt daartoe.

2. De hoogte van het (niet wettelijk vastgelegde) minimumloon per uur is thans afhankelijk van het normale aantal uren dat in een sector als voltijd geldt, de zogenoemde normale arbeidsduur (NAD). Hierdoor is het minimumloon per uur niet eenduidig in de Landsverordening² bepaald en is mede afhankelijk van de sector waarin iemand werkt.³ Zodoende wordt in artikel I, onderdeel D, van het ontwerp voorgesteld om – voor een werknemer van 18 jaar of ouder – in plaats van een vast minimumloon (op maandbasis of weekbasis) een vast minimumuurloon in de Landsverordening minimumlonen te regelen. Tevens wordt in artikel I, onderdeel C, van het ontwerp voorgesteld om voor de vaststelling van het minimumloon naar tijdruimte, een bepaling op te nemen hoe bij een minimumuurloon het bijbehorende minimum-weekloon en minimum-maandloon bepaald dient te worden.

¹ Considerans jo. MvT, p. 1.

² Landsverordening minimumlonen (AB 1989 no. GT 26).

³ MvT, p.1.

3. Thans wordt in de Landsverordening uitgegaan van een NAD van 40 uur per week met een bijbehorend minimumloon van Afl. 463,25 per week.⁴ Dit komt neer op Afl. 11,58 per uur. Voorgesteld wordt om dit bedrag als minimum-uurloon te regelen.⁵ Ondanks dat in het ontwerp geen stijging van het minimum-uurloon wordt voorgesteld, zullen de minimumlonen per maand toenemen. Dit komt niet alleen vanwege het uitbetalen van alle gewerkte uren (dus ook de uren boven de 40 uur per week), maar tevens door een gewijzigde omrekeningsfactor.

Voor het omrekenen van het minimum-weekloon naar het bijbehorende minimum-maandloon wordt in artikel I, onderdeel C, van het ontwerp een omrekeningsfactor van 4,333 voorgesteld op basis van het gemiddeld aantal weken per maand in plaats van de thans in de praktijk gehanteerde onjuiste omrekeningsfactor van 4,28.⁶ Door het gebruik van een minimum-uurloon én een hogere omrekeningsfactor, zullen niet alleen de minimummaandlonen voor werknemers die meer dan 40 uur per week werken toenemen, maar ook voor werknemers die 40 uur of minder per week werken. In onderstaande tabel 1 zijn enkele voorbeelden van deze beide inkomenseffecten opgenomen.

Tabel 1: Maandlonen bij verschillend aantal arbeidsuren per week

Bedragen in Afl.	Aantal uur arbeid per week					
	20	30	40	42	44	45
Nieuw maandloon ⁷	1.003,52	1.505,28	2.007,05	2.107,40	2.207,75	2.257,93
Oud maandloon	993,1 ⁸	1.489,65 ⁹	1.986,20	1.986,20	1.986,20	1.986,20
Toename maandloon	10,42	15,63	20,85	121,20	221,55	271,73
- Door toename aantal uur betaald	-	-	-	100,35	200,70	250,88
- Door aanpassing omrekeningsfactor	10,42	15,63	20,85	20,85	20,85	20,85

Op deze verschillende inkomenseffecten van de voorgestelde maatregelen wordt in de toelichting nauwelijks ingegaan. Het effect van de aanpassing van de omrekeningsfactor komt zelfs geheel niet aan bod. De Raad adviseert dan ook om in de

⁴ Artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Landsverordening minimumlonen.

⁵ Zie voorgesteld artikel I, onderdeel D, ten 1°.

⁶ MvT, p. 6.

⁷ Arbeidsduur per week x Afl. 11,58 x 4,333.

⁸ (20/40) x Afl. 1.986,20.

⁹ (30/40) x Afl. 1.986,20.

toelichting nader in te gaan op deze inkomenseffecten, eventueel met enkele cijfervoorbeelden ter verduidelijking.

4.1 Gesteld wordt dat aan het ontwerp geen financiële gevolgen verbonden zijn voor het Land. Ook wordt gesteld dat de Sociaal Economische Raad (SER) gehoord is over de in het ontwerp opgenomen voorstellen en dat de SER unaniem van mening is dat de invoering van een minimumloon zoals vervat in het ontwerp cruciaal is voor de flexibiliteit, transparantie en rechtvaardigheid in de beloning van arbeid.¹⁰ Op de overige conclusies en aanbevelingen van de SER wordt echter niet ingegaan. Zo adviseert de SER om uitgebreide voorlichtingscampagnes te houden om zowel werkgevers en werknemers bewust te maken van de nieuwe regelgeving.¹¹ Dergelijke voorlichtingscampagnes zullen leiden tot kosten voor het Land.

4.2 Verder benoemt de SER in zijn rapport¹² dat een minimumuurloon hoogstwaarschijnlijk zal leiden tot een toename van loonkosten en inflatie, en tot effecten op de sociale zekerheid¹³ en de belastinginkomsten¹⁴. De toelichting ontbeert echter een beschouwing over deze (mogelijke) financiële en economische gevolgen. Op de aanbeveling van de SER voor ondersteunende maatregelen voor werkgevers – in de vorm van fiscale voordelen of subsidies – om de last voor werkgevers te verlichten, wordt evenmin ingegaan.¹⁵

4.3 Geadviseerd wordt om de toelichting op het punt van de financiële en economische consequenties uit te breiden door onder meer op voornoemde punten in te gaan. Indien er alsnog gevolgen zijn voor 's Lands financiën dienen deze – ter voldoening aan het bepaalde in artikel 31 van de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB 1989 no. 72) – deugdelijk te worden beschreven in de financiële paragraaf.

5. De toelichting geeft aan dat voor de specifieke categorie huishoudelijk personeel thans een minimumloon geldt van Afl. 962,65 indien de werknemer inwoont en meer dan 22 uren per week arbeid verricht, en in andere gevallen Afl. 10,30 per uur.¹⁶ Voor deze stelling uit de toelichting kan steun worden gevonden in de lokale jurisprudentie.¹⁷

¹⁰ MvT, p. 4.

¹¹ SER (2024) *Introductie van een minimumuurloon*, p. 22.

¹² SER (2024) *Introductie van een minimumuurloon*, p. 21.

¹³ Hierbij valt onder meer te denken aan hogere premieopbrengsten.

¹⁴ Hierbij valt onder meer te denken aan veranderingen in ontvangsten uit de loonbelasting, maar ook bijvoorbeeld - afhankelijk van de mate van afwenteling van de gestegen loonkosten door bedrijven op consumenten - veranderingen in de ontvangsten uit de winstbelasting of BBO/BAVP/BAZV.

¹⁵ SER (2024) *Introductie van een minimumuurloon*, p. 22.

¹⁶ MvT, p. 2.

¹⁷ Zie rechtsoverweging 3.4 van de beschikking van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba d.d. 18 augustus 2015, E.J. no. 2715 van 2014. Vindplaats: ECLI:NL:OGEAA:2015:207.

Echter, de tekst van het vigerende artikel 9, tweede lid, van de Landsverordening maakt geen onderscheid tussen inwonende en uitwonende werknemers. De Raad geeft in overweging om voornoemd artikellid in overeenstemming met voornoemde jurisprudentie te verduidelijken.

6. In de toelichting wordt verwezen naar het advies van de SER ter zake de introductie van een minimumuurloon. Dit advies is echter niet met het ontwerp meegezonden. Uit het oogpunt van transparantie wordt aanbevolen om dit advies alsnog (als bijlage) toe te voegen aan de toelichting. Wellicht ten overvloede zij opgemerkt dat bij een aan de Raad ter advies voorgelegd wetgevingsontwerp, de over het ontwerp ontvangen externe adviezen aan de Raad dienen te worden toegezonden.¹⁸

7. Ten slotte vraagt de Raad zich af – in het licht van de genoemde moderniseringsdoelstelling – of een (algehele) herziening van de Landsverordening minimumlonen (op onderdelen) in de rede ligt.¹⁹ Hierbij kan onder meer gedacht worden aan (uitsluiting van) belonings-componenten, waaronder onverplichte fooien,²⁰ en het reguleren van het jeugdminimumloon.

8. Voorstellen tot redactionele verbetering zijn in de marge van zowel het ontwerp als de toelichting opgenomen.

De Raad kan zich met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

De Plv. voorzitter,

mr. A. Braamskamp

drs. C. Timmer

¹⁸ Vide artikel 23 van de Landsverordening Raad van Advies 2022 (AB 2022 no. 137).

¹⁹ Zie ook onderdeel E.1 van het Landspakket: ‘Er zal een analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd’.

²⁰ Zie het advies van de Raad inzake de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen (AB 1989 no. GT 26) (uitbreiding uitzonderingsgronden bij het bepalen van het minimumloon), d.d. 28 november 2012 (kenmerk: RvA 164-12).